Az EU 7. Kutatásfejlesztési Keretprogramja

Pályázati lehetőségek a „Társadalomgazdasági és humán tudományok” témakörben

NKTH
National Office for Research and Technology

Hartyányi Zsófia
2007. Február 26.

Társadalomgazdasági és humán tudományok” (SSH) témakör jellemzői I.

- Az FP7-es Európa Kutatási Politikájában szereplő SSH helyzetének megerősítése
- A költségvetés közel megduplázódott az FP6-hoz képest
- Az SSH a kihívásokat célozza meg
- Az SSH program probléma-orientált és irányelv-vezérelt mind az EU mind a nemzeti eljárást tekintve
- Az előre jelzett költségvetés alapján átlagosan 3 és 4 M jut egy témára

„Társadalomgazdasági és humán tudományok” (SSH) témakör jellemzői II.

- Probléma-orientált, szakpolitikai fontossággal rendelkezik
- Mindenre kiterjedő szabályozásokat tartalmaz
- Az eredmények terjesztése/ismertté tétele
- A társadalmi nemhez kötődő témákat integrálja
- Nagy hangsúlyt fektet a nemzetközi/globális dimenziókra, a humán tárgyakra valamint a felmérés és az elemzés módszereire
- Kiválasztási kritériumok: Kooperációs munkaprogram és a Jelentkezési útmutató 2. függelékében

Fő kihívások

- Növekedés; foglalkoztatás; versenyképesség; tudásvezérelt társadalom
- Gazdasági, társadalmi és természeti célok együttes jelenléte (pl. társadalmi kohézió)
- Főbb trendek a társadalomban (demográfia, kultúra…)
- Európa (szerepe) a világban, konfliktusok; béke
- Részvétel, demokrácia, kormányzás

Költségvetés, határidők, célok

Költségvetés:

- 2007 – 2013 : 623 millió EUR
- 2007 : 58.5 millió EUR

Beadási Határidők:

- 2007. Május 10. 17:00 (1 hi)
- 2007. November 29. 17:00 (2 hi)

Célkitűzések:

- Európa számára kihívást jelentő összetett és egymással is összefüggő társadalmi-gazdasági kérdések vizsgálata
- Alapos és általánosan elfogadott tudásanyag létrehozása
- Továbbfejlesztett ismerethalmaz álljon az érintett szakpolitikák rendelkezésre.

Támogatási sémák

Együttműködési (collaborative) projektek: több ország résztvevőiből álló konzorciumok által végrehajtott kutatási projektek támogatása.

- Kis és közepes költségvetésű projektek (kkkp) (Támogatás mértéke 500 000-1,5 Millió EUR)
- Nagy költségvetésű projektek (nkp) (Támogatás mértéke 1,5 Millió – 4 Millió EUR)

Speciális csoportok javára végzett kutatások esetében

- Civil társadalmi Szervezetek (CTSZ) (Támogatás mértéke: 1 Millió EUR)

Koordinációs és támogatási tevékenységek (ktt)

- Koordináció – networking/hálózatépítés
- Támogatás – meghatározott terület, vagy esemény
- (nincs meghatározott keretösszeg)

A kutatás a következő aspektusokat öleli fel:

A tudás változó szerepe a gazdaságban…

- **Gazdasági struktúrák, strukturális változások és termelékenységi kérdések…**
- **Intézményi és szakpolitikai kérdések…**

1.1: A tudás változó szerepe a gazdaságban

1. ***A tudás, a gazdasági növekedés és a társadalmi jólét közötti összefüggések (2 hi, nkp)***

   Előretekintő elemzések; a tudástársadalom a jövő szemszögéből.

2. ***Eszmei javakkal kapcsolatos befektetések és innovációs folyamatok Európában (1hi, kkkp)***

   A hatások megértése és hasznosítása; a tudás és az externáliák kapcsolata; a tőkepiacok szerepe.

1.2: Strukturális változások az európai tudásra épülő gazdaságban és társadalomban

1. *A globalizáció és hatása az európai gazdaságra (2 hi, nkp, ne)*

A globalizáció hatásainak felmérése és előrejelzése, nemzetközi specializáció, a termelés áthelyezése, EU integráció és bővítés

2. *A szolgáltató gazdaságban történő fejlesztések következményei (1 hi, kkkp)*

a gazdasághoz való hozzájárulás, szolgáltató innováció, szolgáltatások nemzetközi kereskedelme, a szolgáltatások különböző kategóriái

3. A pénzügy szerepe az európai növekedés, foglalkoztatás ás versenyképesség szempontjából (1 hi, kkkp)

A pénzügy és a növekedés közötti összefüggések; pénzpiacok; tőkemozgás; tőkepiacok integrációja. A bankok és biztosítások szerepe, makro és mikro szintek.

1.3: Az európai szakpolitikai koherencia és koordináció megerősítése

1. Makrogazdasági politika, más szakpolitikákkal való koordináció és összefüggések (2 hi, kkkp)

európai integráció, bővítés és a Lisszaboni stratégia; modellalkotási eszközök; makro és mikro koordináció; eltérő szakpolitikai eszközök együttes használatának kérdései.

Activity 2: Gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi célok egyesítése európai perspektívában

- "***a gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi célok*** *támogatása és ezáltal elősegíteni a fenntartható fejlődés megalapozását... két kölcsönösen összefüggő kérdéskör:*

- *Hogyan sikerült az Európában és az Európán kívül* ***alkalmazott társadalom-gazdasági modelleknek*** *összeegyeztetni ezt a három célt…*

- *Gazdasági és társadalmi* ***kohézió a régiók között****, városi és a regionális fejlődés egy kibővített EU-ban"*

2.1: Társadalom-gazdasági fejlődési pályák

1. **A különböző társadalmi modellek elemzése, összehasonlítása és értékelése közép- és hosszútávon** ***(2 hi, kkkp, ktt, ne)***

   Megérteni, hogy a különböző országok, régiók és helyi közösségek hogyan törekedtek a fenntartható fejlődés célkitűzéseinek összeegyeztetésére

2. **A fenntartható fejlődés különböző aspektusai közötti kompromisszum és összhang** ***(1hi, kkkp, ktt, ne)***

   A gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi aspektusok között pl. növekedés-társadalmi kohézió különböző típusai; a kibocsátás költségeinek csökkentése; fogyasztási szokások, életkörnyezet minősége. Makro és mikro szintek.

3. Eszközök kifejlesztése a szakpolitikák és társadalom-gazdasági előrejelzések értékeléséhez *(2 hi, nkp)*

Adatbázisok, modellek az EU és a világ számára, szakpolitikák és előrejelzések értékelése; szektorok közötti témák

4. Társadalom-gazdasági tényezők és szereplők a « post-carbon » társadalom kialakulásában *(2 hi, kkkp)*

Energia kereslet; társadalom-gazdasági, kulturális és politikai tényezők; környezetbarát eljárások; a felhasználók elvárásai és szükségletei.

2.2: Regionális, területi és társadalmi kohézió

1. Regionális fejlesztési kihívások egy fejlődő nemzetközi környezetben ***(2 hi, kkkp, ktt)***

A régiók egyenlőtlen fejlődése, regionális specializálódás, a tudás szerepe (Közép-Kelet-Európa és Dél-Európa)

2. A Közös Agrár Politika (CAP) reformjainak hatása az európai vidéki gazdaságokra ***(1 hi, ktt)***

A vidéki területek fenntartható fejlődése és a Közös Agrár Politika reformja Európában, a mezőgazdaság többfunkciós szerepe, a természetes források felhasználásának tervezése és menedzsmentje, technológia transzfer és innováció, társadalmi és demográfiai kérdések.

3. Városok és társadalmi kohézió társadalmi vitafóruma ***(1 hi, ktt)***

Egy kutatási keretterv kidolgozása (2009-re) különböző résztvevők és kutatók bevonása a folyamatba.

A társadalom azon fő trendjeinek felmérése, melyek nagymértékben hatással vannak az európai polgárok életére:

- **Demográfiai változások** mint öregedés, termékenység, ki- és bevándorlás…
- **Életmóddal kapcsolatos változások:** család, munka, fogyasztás, egészség, életminőség
- **Kulturális kölcsönhatások nemzetközi szemszögből**

Activity 3: A társadalom főbb trendjei és azok implikációi

3.1: Demográfiai változások

1. Az Európában bekövetkező demográfiai változások hatásai *(1hi, kkkp, ktt)*

A társadalom elöregedésének társadalom-politikai, gazdasági és kulturális dimenziói. A növekedés és foglalkoztatottság hatásai,élethosszig tartó tanulás.

2. A születési ráták meghatározó tényezői az Európai Unióban *(1hi, kkkp, kttt)*

A születési ráták gazdasági, szociális, kulturális és pszichológiai meghatározó tényezői; életminőség, családi forma, nemzeti szabályozás a családpolitikára.

3. Kivándorlás *(1 hi, kkkp, ne)*

Kivándorlás terjedése, nemzetközi összehasonlító kutatás, A Lisszaboni stratégia alapján szakpolitikai irányvonalak kialakítása, új bevándorlási rendszerek, agy-elszívás és fordított agyelszívás.

3.2: Társadalmi trendek és életminőség

1. Fiatalság és társadalmi kirekesztettség *(1 hi., kkkp, ktt)*

Okok, folyamatok, változások és kilátások, foglalkoztatottság, oktatás és továbbképzés, lakáshelyzet

3.3: Kulturális kölcsönhatások nemzetközi szemszögből

1. Kulturális kölcsönhatások és multikulturalizmus az európai társadalmakban *(1 hi, kkk)*

Történelmi vándorlás, nyelvek, kultúrák, ötletek és tudás mozgása, társadalmi kohézió, tolerancia, rasszizmus, idegengyűlölet, menekültek - kisebbségek beilleszkedése. A média és a nyilvános diskurzus szerepe a különböző kultúrák együttélése szempontjából.

Activity 4: Európa a világban

A kutatás két további irányt ölel fel:

- **Kereskedelem és migráció áramlatai és irányai … gazdasági és politikai viszonyok; globális kormányzás; kulturális kölcsönhatások**

- **Konfliktusok, kiváltó okok és megoldások; biztonsági és destabilizáló tényezők; terrorizmus, okok és következmények; biztonságpolitikák, bizonytalanság, lakosság-katonaság viszonyai.**

- **Horizontális aspektusok: Európa szerepe a világban, a demokrácia és az alapvető jogok terjesztése, Európa kívülről szemlélve.**

4.1: A világ régiói közötti kölcsönhatások és egymásrautaltsági viszonyok és ezek következményei

1. Európa szerepe a globális gazdasági kormányzásban *(1hi, nkp, ne)*

A világ régiói között létrejött kölcsönhatások értelmezése, a változásaik okai és hatásai, hogyan alakítják ki a szabályozásokat, Európa szerepe és hatása.

2. Fejlődési utak történelmi és összehasonlító szemszögből, ezek hatása Európára. *(2 hi, kkkp-ktt, ne)*

A fejlődést befolyásoló gazdasági, technológiai, politikai hatások és kulturális kapcsolatok; utak a fenntartható fejlődés felé.

4.2: Konfliktusok, béke és emberi jogok

1. Konfliktusok és béke *(1hi, kkkp, ctsz)*

Erőszakhoz vezető tényezők; korai előrejelzések; harmadik fél mediációs szerepe; elosztási kérdések; civilek mint a háború célpontjai, béke kialakítása/megőrzése, lefegyverzési folyamatok, lakosság-katonaság viszonyai.

2. A törvény és az emberi jogok szerepe *(1hi, kkkp, ctsz)*

Fejlődés a bűnügyi törvényhozásban, emberi jogok, Genfi Egyezmény, háborús bűntettek, nemzetközi bíróságok; fellebbezési rendszerek és az ártatlanok joga, reparációs igazságszolgáltatás, nők és más civil társadalmi résztvevők szerepe az emberi jogok védelmében.

4.3: Európa változó szerepe a világban

1. Europa kívülről tekintve *(2 hi, kkkp)*

Hogyan látják és láttatják Európát/EU-t az emberek, az elit, a média, az irodalom kívülről; a történelmi és más típusú kötelékek/határok hatása, a bevándorlók nézetei, a határok fogalmai.

2. Többoldalúság és új külső kapcsolatok *(2 hi, kkkp)*

A multilaterális külpolitikára vonatkozó elképzelések/gyakorlat, ezek kapcsolata más eszmékkel (hegemónia, önhatalmú intézkedések) és bilaterális kapcsolatok (tengerentúli és szomszédos országok szakpolitikája), felelősségi kérdések.

Activity 5: Az állampolgár az Európai Unióban

- Részvétel, képviselet, felelősség, legitimitás; az európai nyilvánosság szférája, média és demokrácia, kormányzás és politikai folyamatok, civil társadalom, állampolgárság és jogok.

- Európai különbségek és közös jellemzők, történelmi fejlődésük és intézményeik, kulturális örökség; az európai integráció víziói és kilátásai; identitás, nyelvek, művészetek és vallások; attitűdök és értékek

5.1: Részvétel és állampolgárság Európában

1. Demokratikus berendezkedéshez való kötődés és állampolgári részvétel *(2 hi, kkkp, ctsz)*

CTSZ szerepe, társadalmi partnerek, okok, melyek a részvétel hiányához vezetnek, a kivándorlók, menekültek, nők, fiatalok politikai részvétele, állampolgárságra nevelés, közvetlen részvétel és képviselet.

2. Állampolgárság az EU-ban *(1hi, kkkp)*

Az EU demokratikus működése; állampolgári jogok és alapvető emberi jogok – jogi képviselet joga, diplomáciai mentesség; állampolgárok részvétele az alkotmányos folyamatokban.

5.2: Európai különbségek és közös jellemzők

1. **Történelem és identitás – a nemzeti és az európai identitás feltárása *(1 hi, kkkp)***

   Európai identitás, kapcsolat a történelmi és a kulturális örökség között, az EU bővítés hatásai az identitásra az új tagállamokban.

2. **Kreativitás, kultúra és demokrácia *(1hi, kkkp)***

   A kreativitás (irodalom és művészetek) társadalmi hatásai, művészetek és szakpolitika. Történelmi és antropológiai kilátások. Az irodalom, filozófia, a művészetek, mint a diszkrimináció, emberi jogok, társadalmi konfliktusok kifejezése.

A szakpolitika tökéletesítése indikátorok használatával…indikátorok és módszerek fejlesztése:

- Milyen módon használhatók az indikátorok…
- A bizonyíték alapú szakpolitika hogy támogatható indikátorokkal…
- A kutatási programok értékeléséhez indikátorok (hatásvizsgálattal) használata.

Activity 6: Társadalmi-gazdasági és tudományos mutatók

6.1: A fejlődő igények jelenlegi felhasználása az indikátorok kialakításában a szakpolitika részére *(1 hi, kkkp)*

Az indikátorok megfelelő felhasználása a szakpolitika kialakításánál (makrótól a mikróig)

6.2: A szakpolitika számára jobban megfelelő indikátorok kialakítása *(1 hi, kkkp)*

Új indikátorok a szakpolitika számára. Az EU szakpolitikák hatásainak értékelése: indikátorok és módszerek.

6.3: Speciális statisztikai kérdések *(1 hi, kkkp, ktt)*

A szakpolitikához használt indikátorok hozzáférhetősége, minősége és relevanciája.

6.4: A kutatási szakpolitikák és programok „ex post" and „ex ante" hatás vizsgálatai *(1 hi, kkkp)*

A Kutatási tevékenység értékelése (ex post, ex ante). Eszközök, hatásfelmérés értékelés, rövid és hosszú távú becslések.

Activity 7: Előretekintési tevékenységek

- Szakpolitika orientált, 4 fő terület:
  1. Kutatási szakpolitikai relevanciával bíró széleskörű társadalom-gazdasági témák
  2. Megjelenő T&T (tudományos és technológiai) témák
  3. Kutatási szereplők
  4. Együttműködés, kölcsönös tanulás
- Része a területnek, de nem kizárólag a terület szereplőire vonatkozik:
- 2007-es fókusz
  - Az EU szakpolitika prioritásait tükrözi
  - Tevékenységek létrehozása; európai szintű széleskörű intézkedések előkészítése, felkészülés az FP8-ra.
  - Az FP6-os előretekintési tevékenységek folytatása
- Központi és helyi kezdeményezések:
  - Szakértői csoportok, tender kiírások, pályázati felhívások, támogatási tevékenységek. (8.7.1-3)

Activity 7: Előretekintési tevékenységek

1. „Blue Sky" Kutatások az európai T&T újonnan megjelenő területein *(2 hi, kkkp)*

- Megjelenő területek beazonosítása, melyek komoly hatással bírhatnak az európai T&T-re,
- Túlmennek a megszokott határokon
- Innovatív és új tevékenységi lehetőségeket jelenítenek meg;
- Kockázatvállaló, eredeti gondolkodásmódot és kreatív megközelítése igényelnek
- Témaötletek: diszciplínák és/vagy iparágak közötti összetett kölcsönhatások; energiaipari fejlesztések, változások a demográfia, globális politikai stabilitás, szegénység, fenntartható fejlődés területein.

2. Kölcsönös tanulás és együttműködés *(2 hi, KTT)*

Activity 8: Stratégiai tevékenységek

1. Megjelenő igények *(1hi, kkkp)*

Kiemelkedően innovatív, együttműködési kutatási projektek.

2 . Horizontális intézkedések a nemzetközi együttműködés támogatására *(1hi, ktt)*

Tevékenységek a közösségek közötti partnerkapcsolat fejlesztésére.

3 . Intézkedések a kutatás eredményeinek elterjesztésének támogatására *(1hi, ktt)*

Különleges elterjesztési, népszerűsítési tevékenységek.

4 . Nemzeteken túlnyúló együttműködés a tematikus terület Nemzeti Kapcsolattartó Pontjai között *(1hi, ktt)*

Zárószó

- Széles spektrum – 38 témakör
- A Kutatási eredmények jövőbeli felhasználása és elterjesztése
- EU szakpolitikák megismerése, fejlesztése
- Harmadik országok bevonása, nemzetközi együttműködések
- A területen eddig elért kutatási eredmények, előzmények megismerésének fontossága
- Egyenlő lehetőségek, kiegyenlített részétel, segítség a tapasztaltaktól

Nemzeti Kapcsolattartó

- Minden tagállamban. társult tagországban (hálózatban)
- Pályázati információk terjesztése– információs napok, előadások
- Projekt-partner keresés
- Projekt-menedzsment tanácsadás
- FP7-es magyar részvétel támogatása

Magyar Nemzeti Kapcsolattartó:

Hartyányi Zsófia

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal

Tel: 484-2542

E-mail:zsofia.hartyanyi@nkth.gov.hu

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!